

Uddevalla kommun

barnutbildning@uddevalla.se

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Norgårdenskolan 7-9 i Uddevalla kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Uddevalla kommun att senast den **2 oktober 2017** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Undervisning och lärande

Skolinspektionen konstaterar att Uddevalla kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna. (3 kap. 3 § skollagen; 5 kap. 2 § skolförordningen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)

Åtgärder

- Lärarna ska se till att undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för eleverna att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Uddevalla kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)
- Ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. När det gäller särskilt stöd följs insatta åtgärder upp och utvärderas. (3 kap. 9 § skollagen)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga

- Rektorn ska se till att åtgärdsprogram upprättas för de elever som ges särskilt stöd samt att det insatta stödet följs upp och utvärderas.

Bedömning och betygssättning

Skolinspektionen konstaterar att Uddevalla kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Eleven och elevens vårdnadshavare informeras om elevens utveckling. (3 kap. 4 § och 10 kap. 12 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.7 Bedömning och betyg)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att eleverna och deras vårdnadshavare fortlöpande informeras om elevernas kunskapsutveckling.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterar att Uddevalla kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen konstaterar att Uddevalla kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen. (Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)
- Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. (2 kap. 36 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Rektor ska se till att lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen.
- Rektor ska se till att skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.

Bedömning

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av huvudmannen Uddevalla kommun under våren 2017. Skolenheten Norgårdensskolan 7-9 besöktes mellan den 28-30 mars 2017.

Tillsynen visar att det finns brister vid Norgårdensskolan 7-9 som huvudmannen Uddevalla kommun tillsammans med rektorn måste åtgärda så att bestämmelserna i skollag, läroplan och övriga författningar följs.

Skolinspektionens utredning visar att det finns brister i skolenhetens arbete med skyndsamt utredning av särskilt stöd. Skolenheten har inte ett fungerande arbete för att uppmärksamma, anmäla och skyndsamt utreda om elever kan vara i behov av särskilt stöd och det upprättas inte heller åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd. Arbetsgången avseende elever i behov av särskilt stöd fungerar inte tillfredställande.

Vidare visar Skolinspektionens utredning att elever i årskurserna 7-9 inte får ett aktivt lärarstöd i alla ämnen. Skolinspektionens utredning visar även att det är bristande studiero i flera klasser. Det förekommer bland annat att elever pratar högljutt, går ut och in i klassrummet eller kastar stolar under pågående lektion. Eleverna ändrar inte sitt beteende vid tillsägelse vilket påverkar alla elevers möjligheter att arbeta under lektionerna. Huvudmannen och rektor måste omgående se till att vidta de åtgärder som krävs för att ge eleverna studiero så att de kan koncentrera sig på skolarbetet.

Skolinspektionens utredning visar också att skolan behöver utveckla kommunikationen med elever och vårdnadshavare kring elevernas kunskapsutveckling, skolbiblioteket behöver aktivt användas som resurs i undervisningen och rektor behöver se till att lärarna samverkar i arbetet med att nå utbildningens mål. Skolinspektionen ser allvarligt på de konstaterade bristerna. Flera av dem är sådana att de fått, eller riskerar att få, påtagliga negativa konsekvenser för eleverna vid skolan.

Föreläggande

Undervisning och lärande

Eleverna får inte ett aktivt lärarstöd i alla ämnen

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att undervisningen på Norgårdensskolan 7-9 inte innebär ett aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för eleverna att utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen. Bedömningen görs mot bakgrund av att det endast är i ett par ämnen som eleverna ges ett aktivt lärarstöd i tillräcklig omfattning. I andra ämnen ger lärarna inte eleverna en undervisning med tydliga beskrivningar och förklaringar utifrån tydliga mål och syften. Eleverna ges då inte tillräckliga förutsättningar att förstå syftet med undervisningen eller vad som krävs av dem för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Rättslig reglering

I skollagen anges att alla elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling. I läroplanen anges att läraren ska stimulera, handleda och ge särskilt stöd till elever som har svårigheter samt att skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt. I skolförordningen anges att eleverna genom strukturerad undervisning ska ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna når de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

I Skolverkets Allmänna råd "Planering och genomförande av undervisningen" (SKOLFS 2011:149) står det att kunskapskraven utgår från de förmågor som sammanfattas i ämnets syfte och det centrala innehållet och beskriver vilket kunnande som krävs för godtagbara kunskaper i vissa årskurser och för olika betyg. Läraren ska i undervisningen se till att eleverna förstår syftet med de aktiviteter som sker i undervisningen, vilka kunskaper de ska ges möjlighet att utveckla samt hur eleverna ska få visa sina kunskaper. Läraren ansvarar alltså för att leda undervisningen och tydliggöra på vilket sätt olika moment i undervisningen är kopplade till de förmågor som eleverna ska ges möjlighet att utveckla.

Utredning

Eleverna säger i intervju att de tycker att det är svårt att förstå de olika förmågorna och kunskapskraven. De säger bland annat att de inte förstår vad som menas när lärarna säger att de "ska utveckla mer" och att lärarna i flera ämnen inte talar om målet med vad eleverna ska göra i undervisningen eller kunskapskraven tillsammans med ett arbetsområde eller olika arbetsuppgifter. När Skolinspektionen frågar om de vet vad som krävs av dem eller vad de tränar på när de arbetar med uppgifter i olika ämnen svarar elever från flera klasser att de i flera ämnen inte vet det.

Lärare uppger i intervjun att det är viktigt att eleverna känner till syftet med undervisningen och att man som lärare är tydlig med vad som gäller för eleverna. På Skolinspektionens fråga om de tror att alla elever möter en sådan undervisning svara lärarna nej. Flera lärare säger att det finns klasser där det är svårt att få struktur i undervisningen för att de händer så mycket i elevgruppen. Lärarna uppger att en anledning till att eleverna inte känner till eller förstår kunskapskraven kan vara att alla lärare inte är behöriga.

Lärarna uppger att de "stora klasserna" gör det svårt att fokusera på annat än kunskapskraven för E i undervisningen och att de mer aktivt skulle behöva möta fler elever på elevernas kunskapsnivå. Lärarna säger att det finns lärare som har en struktur och planering för undervisning vilket gör att det fungerar bra för eleverna, men att lärares struktur och planering brister i vissa ämnen. Lärare berättar vidare att elever har berättat för sin mentor att undervisningen i en del ämnen inte fungerar och

att mentor till eleverna då har talat med berörda lärare. Enligt lärarna har undervisning tagits upp som diskussionsämne i lärarlaget, men det har hittills av olika anledningar inte diskuterats. Lärarna säger att de behöver få mer tid att diskutera undervisning. De säger att det finns samarbete kring undervisning mellan olika lärare i ett par ämnen, men inte ett samarbete kring undervisning generellt.

Biträdande rektor säger i intervju att det ser olika ut i olika ämnen för hur väl lärarna tydliggör kunskapskraven och att eleverna har svårt att förstå vad som förväntas av dem i undervisningen utifrån kunskapskraven. Enligt biträdande rektor är en del lärare bra på detta samtidigt som det finns lärare vilka inte lyckas ge detta till eleverna. När läroplanen var ny arbetade lärarna, enligt biträdande rektor, med kunskapskraven kopplat till undervisningen och rektor menar att de nog behöver tala mer om det.

Motivering till föreläggande som ingripande

Uddevalla kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Uddevalla kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Elevers behov av särskilt stöd ska utredas och åtgärdsprogram ska upprättas

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att elevers behov av särskilt stöd inte utreds skyndsamt och att det inte alltid upprättas åtgärdsprogram för elever med behov av särskilt stöd på Norgårdsskolan 7-9. Skolenheten har inte ett fungerande arbete för att uppmärksamma, anmäla och skyndsamt utreda om elever kan vara i behov av särskilt stöd och inte heller en fungerande rutin för upprättande av åtgärdsprogram.

Bedömningen sker mot bakgrund av att elever som befaras inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås diskuteras men att rektor, för flera elever under flera terminer, inte beslutat om utredning om elevens behov av särskilt stöd. Flera elever vilka inte uppnår kunskapskraven har därför inte utretts om de har behov av särskilt stöd och om de utreds så sker det inte heller skyndsamt. Om man inte genomför en utredning om elevens behov av särskilt stöd finns det en uppenbar risk att elever inte erbjuds särskilt stöd utifrån elevens behov och att elever inte ges särskilt stöd på det sätt eller i den omfattning som de har behov av. Skolinspektionens tillsyn visar att det finns elever vilka får särskilt stöd men att det för flera av dessa inte upprättats åtgärdsprogram. Åtgärdsprogram för elevers behov av särskilt stöd ska bland annat upprättas för att det ska bli tydligt när det särskilda stödet ska utvärderas. Det är också viktigt att det särskilda stödet korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Skolinspektionens tillsyn visar sammantaget att skolenheten inte har ett fungerande arbete för att uppmärksamma, anmäla och skyndsamt utreda elever i behov av särskilt stöd. Mot bakgrund av ovanstående kan Skolinspektionen konstatera att skolenhetens arbete med särskilt stöd inte uppfyller författningarnas krav.

Rättslig reglering

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Rektorn har också enligt läroplanen ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver.

Enligt skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Utredning

Skolinspektionen har vid tillsynen granskat betygskataloger för två klasser över tre terminer (läsåret 2015/16 samt höstterminen 2016) för att se hur elevernas betyg utvecklats under denna period. Skolinspektionen kan i betygskatalogerna utläsa att det finns flera elever som under flera terminer inte uppnått de kunskapskrav som lägst ska uppnås i ett ämne eller i flera ämnen. Enligt specialläraren skulle flera av dessa elever behöva ha ett upprättat åtgärdsprogram. Specialläraren säger att de går igenom eleverna fyra gånger per år, men trots detta utreds det inte alltid om eleverna har behov av särskilt stöd. Många elever får särskilt stöd ändå, men har inte åtgärdsprogram, säger specialläraren.

Specialpedagogen uppger att hon under flera år tillsammans med rektorn tittat på betygssammanställningen efter betygssättning för alla elever på skolan och att de vid varje terminsslut känt till att de elever Skolinspektionen noterat i betygskatalogen inte uppnått lägsta kunskapskrav i flera ämnen. Rektorn och specialläraren uppger att skolan ger särskilt stöd till dessa elever, men att det varken har påbörjats en utredning eller fattats beslut om utredning av rektorn om dessa elever är i behov av särskilt stöd. Därför har det enligt specialläraren inte upprättats några åtgärdsprogram för dessa elever. Det har enligt specialläraren inte heller fattats beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram.

Specialläraren säger att det tidigare var en lärare som hade i uppdrag att skriva alla åtgärdsprogram på skolan, men då blev inte lärarna uppmärksammade på det särskilda stödet i elevernas olika åtgärdsprogram. Rektorn har nu varit tydlig med att det är mentorerna som nu är ansvariga för åtgärdsprogrammen, men ovanan att skriva åtgärdsprogram är en orsak till att det idag inte upprättas åtgärdsprogram. Specialläraren säger att de i elevhälsan emellertid är ansvariga för att upprättande av åtgärdsprogram blir gjort. Rutinerna idag fungerar inte riktigt bra enligt specialläraren.

Rektorn, som är tillförordnad rektor vid tiden för tillsyn, säger att han inte vet om det finns beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram för någon elev. Rektorn uppger till Skolinspektionen att det egentligen är självklart att utredning ska göras när man befarar att elev inte kommer att nå kunskapskraven. Representanter för elevhälsan uppger att det finns elever vilka väntat länge på utredning om behov av särskilt stöd.

Lärare säger att det finns elever i behov av särskilt stöd som inte får särskilt stöd idag. En lärargrupp uppger att de önskar en annan organisation och rutin kring att besluta om utredning om särskilt stöd än den de har idag, då det enligt dessa lärare påverkar skyndsamheten. Lärarna säger att det försvinner information i kommunikationsflödet mellan elevhälsa och lärarlag. Det är enligt lärarna skolans rutin kring att följa upp om elever, som inte uppnår kunskapskraven, har behov av särskilt stöd som påverkar skyndsamheten i att påbörja utredning och ta beslut om att påbörja utredning av elevens behov av särskilt stöd.

Lärare, representanter för elevhälsan och rektorn uppger att lärarna arbetar med extra anpassningar för de elever som har behov av det stödet och att det finns elever på skolan vilka har särskilt stöd även om inte elevens behov av särskilt stöd är utrett eller beslutat i ett åtgärdsprogram.

Motivering till föreläggande som ingripande

Uddevalla kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Uddevalla kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Bedömning och betygssättning

Elever och deras vårdnadshavare ska informeras om elevernas kunskapsutveckling

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att rektorn på Norgårdenskolan 7-9 inte säkerställt att eleverna och deras vårdnadshavare får tillräcklig information om elevernas kunskapsutveckling. Det framgår av utredningen att sådan information varken ges till elever eller vårdnadshavare fortlöpande, vilket innebär att eleverna inte får tillräckliga förutsättningar att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Bedömningen görs med bakgrund av att tillsynen visat att eleverna och deras vårdnadshavare inte får information om elevens kunskaper i alla ämnen vid utvecklingssamtal samt att eleven

vid utvecklingssamtal inte får information om eleven uppnår mer än kunskapskraven för E. Vidare framkommer det att eleverna inte, av flera lärare, får information om bedömning av deras kunskaper i undervisningen. Detta inverkar på elevernas möjligheter att förstå vad som bedöms i ämnet, att förstå hur deras förmågor utvecklats och att förstå hur de ska göra för att utveckla förmågorna vidare. Detta strider mot författningarnas krav.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande informeras om elevens utveckling. Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i.

I Läroplanen står att "Skolans mål är att varje elev utvecklar ett allt större ansvar för sina studier, och utvecklar förmågan att själv bedöma sina resultat och ställa egen och andras bedömning i relation till de egna arbetsprestationerna och förutsättningarna. Läraren ska utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn".

Utredning

Eleverna säger att de i flera ämnen inte får information om bedömning av deras kunskaper och att de och deras vårdnadshavare inte vet hur det har gått för dem i sitt lärande förrän de får betyg. Vid utvecklingssamtalen ges enligt eleverna inte information om hur det går i alla ämnen och eleverna säger att deras upplevelse är att lärarna inte informerar varandra inför utvecklingssamtal om eleverna inte själva har efterfrågat information i något ämne.

Det framkommer i intervju med lärare att lärare på skolan informerar eleverna om kunskapskrav i undervisningen på olika sätt och lärarna bekräftar elevernas bild att det finns lärare på skolenheten vilka inte har en undervisning som för eleverna skapar förståelse för bedömning utifrån kunskapskraven. Inför utvecklingssamtal ska det enligt lärarna finnas information på skolans digitala lärplattform där mentor kan läsa om eleven uppnår E i olika ämnen. Detta fylls enligt lärarna inte i av alla lärare. Det framkommer också att mentor för eleven med stöd av den digitala lärplattformen inte ges mer information än att eleven uppnår kunskapskraven för E och det ges inte enligt lärarna på något annat sätt till elevens mentor eller elevens vårdnadshavare. Om mentor för en elev behöver information om bedömning av elevens utveckling utöver E får mentor eller elev ta kontakt med undervisande lärare, vilket för många elever inte görs enligt lärare och elever. Lärare uppger att de efterfrågat möjligheten att i den digitala lärplattformen kunna informera om bedömning av elevens kunskaper på fler nivåer än E.

Elevhälsan berättar att man tidigare arbetat med hur man ska informera elever och föräldrar om undervisning och bedömning utifrån kunskapskraven, men att det inte arbetats med de senaste åren. En förklaring, enligt elevhälsan, till att alla lärare inte är tydliga med information om bedömning utifrån kunskapskraven till elever och föräldrar kan vara att en stor andel av lärarna har slutat och att flera av de nya lärarna endast har arbetat på skolenheten en kort tid. Specialläraren uppger att hon deltagit vid fler utvecklingssamtal där hon upplever att lärarna har ett bra samtal med eleverna, men att få lärare fyller i kunskapsmatriserna i lärplattformen och att mentorerna därmed inte har information om alla ämnen med sig till samtalet.

Rektor och biträdande rektor uppger att lärarna i den digitala lärplattformen ska skriva i om eleven uppnått kunskapskraven för E eller inte och undervisande lärare ska ge eleven kontinuerlig information om hur det går i olika ämnen under läsåret. Biträdande rektor uppger att skolan identifierat att kontinuerlig information om lärandet inte ges av alla lärare.

Motivering till föreläggande som ingripande

Uddevalla kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Uddevalla kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolmiljön präglas inte av studiero i alla klasser

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att alla elever på Norgårdensskolan 7-9 inte tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. Bedömningen görs mot bakgrund av att det vid tillsynen framkommer att undervisningen i några klasser ofta störs av att elever uppträder på ett sådant sätt att klasskamrater inte kan få möjlighet att koncentrera sig på skolarbetet. Intervjuer visar bland annat att elever i vissa klasser pratar högljutt, går ut och in i klassrummet under pågående lektion och att elever kastar stolar trots tillsägelser från lärare eller annan personal. Det finns inte heller på skolan en fungerande samverkan mellan lärare och elevhälsa kring arbetet med studiero.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Utredning

Elever säger i intervju att det vanligen inte är studiero under lektionerna i vissa klasser. Eleverna ger exempel på att det talas högljutt, att stolar kastas, att elever går ut och in i klassrummet, att det är vanligt att de diskuterar annat än skolarbete och att de inte lyssnar till lärares tillsägelser. Det finns klasser där det inte varit studiero i mer än ett läsår säger eleverna. De säger vidare att de upplever att lärare inte samarbetar kring arbetet med att skapa studiero.

Lärarna uppger i intervju att det finns flera klasser i årskurserna 8 och 9 där det i några ämnen inte är studiero och att det varit så sedan årskurs 7 för en del klasser. I en av klasserna har det varit många lärarbyten, vilket enligt lärarna kan vara en orsak till att klassen inte har studiero. I en annan klass säger lärarna att det är sammansättningen av elever som skapar bristande studiero. Det framkommer av intervju med lärarna att det ser olika ut i olika lärararbetslag hur man arbetar tillsammans för att det ska bli studiero i en klass. Enligt lärarna tillhör inte alla undervisande lärare arbetslaget och det finns därför inte alltid en samverkan mellan lärare kring studiero för vissa klasser.

Delar av elevhälsan känner till att det inte är studiero i flera klasser, men de har inte arbetat med detta på klassnivå utan endast med enskilda elever. Det framkommer i intervju med elevhälsan att de delar av elevhälsan som inte känner till att flera klasser inte har studiero skulle kunna arbeta med studiero i klasserna utifrån sina professioner om de varit informerade om detta. Det har dock inte gjorts på annat sätt än med stöd och diskussion för enskilda elever i dessa klasser. Specialpedagog uppger att hon är involverad i arbetet kring studiero för en klass i dag, men det är inte i de klasser där Skolinspektionen i intervju med lärare och elever identifierat att det inte är studiero. Det finns enligt elevhälsan ingen tydlig struktur där det blir tydligt vilka lärare som ska samverka kring studiero för en eller flera klasser och det blir därför inte tydligt för elevhälsan hur de tillsammans med lärarna skulle kunna arbeta kring detta.

Rektor är medveten om att det finns klasser där det inte är studiero och att det för ett par klasser varit på detta sätt i flera terminer. Det framkommer i intervju med elever, lärare, elevhälsa och biträdande rektor att skolan med stöd av en förstelärare arbetat för att undervisningen i alla klasser ska följa en bestämd struktur med tydlig start och avslut av lektioner. Det arbetet är enligt biträdande rektor ett led i arbetet med att skapa studiero. Rektor säger vidare att det är ett fokusområde, men bekräftar också att det vid tiden för tillsynen inte sker ett arbete kring studiero, initierat av rektor, för de klasser där Skolinspektionen i intervju med elever och lärare identifierat att det inte är studiero. Det sker emellertid diskussioner med enskilda lärare om hur de ska skapa studiero för eleverna i undervisningen.

Motivering till föreläggande som ingripande

Uddevalla kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Uddevalla kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Lärarna samverkar inte i tillräcklig omfattning med varandra

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att lärarna på Norgårdensskolan 7-9 inte i tillräcklig omfattning samverkar för att nå utbildningens mål. Bedömningen görs med bakgrund av att utredningen visar att det inte finns ett samarbete mellan lärare i olika ämnen kring undervisning för en klass eller för att arbeta med att skapa studiero i de klasser där det inte är studiero. Rektor behöver organisera verksamheten för att stärka

samverkan i lärarnas arbete för att ge eleverna bättre förutsättningar att nå utbildningsmålen. Lärarnas bristande samverkan riskerar att få negativa konsekvenser för eleverna att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Rättslig reglering

Av läroplanen för grundskolan framgår att läraren ska samverka med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmålen. Det anges vidare att lärarna ska organisera och genomföra arbetet så att eleven får möjlighet att arbeta ämnesövergripande. I Skolverkets allmänna råd om planering och genomförande av undervisning (SKOLFS 2011:149) anges att rektorn bör utveckla former för samverkan och kunskapsutbyte mellan lärarna.

Utredning

Elever säger att de upplever att lärare inte samarbetar kring arbetet att skapa studiero, att lärarna inte delger varandra information om elevens kunskapsutveckling inför utvecklingssamtal samt att det endast i ett fåtal ämnen och i någon klass arbetar med ämnesövergripande arbetsuppgifter.

Lärare och elevhälsa uppger att det inte för alla klasser där det inte är studiero finns ett samarbete kring arbetet med studiero och att en orsak till det kan vara att alla lärare som undervisar i en klass inte tillhör samma arbetslag. De lärare som undervisar i samma klass har enligt lärare svårt att finna mötestider för att kunna samverka kring arbetet med eleverna om det så gäller studiero eller ämnesövergripande undervisning.

Lärare uppger att de idag brister i att samverka i utbildningen mellan ämnen men att de påbörjat ett arbete kring detta. Det har enligt lärarna påbörjats en planering och ett arbete för att eleverna ska få ämnesövergripande undervisning, men ett ämnesövergripande arbetssätt har ännu inte applicerats i undervisningen och arbetet kring hur de ska samverka och arbeta ämnesövergripande kring elevernas utbildning har ännu inte enligt lärare nått eleverna i undervisningen.

Tanken är enligt biträdande rektor att arbetslagen så långt det är möjligt ska undervisa eleverna som finns i arbetslaget och det har påbörjats ett samverkansarbete om hur lärarna ska börja arbeta ämnesövergripande. Det arbetet har ännu inte resulterat i något ämnesövergripande arbete i undervisningen med eleverna. I intervjun med rektor och biträdande rektor framkommer att studiero är ett fokusområde, men att det inte finns en av rektor initierad samverkan mellan lärare kring att arbeta med elevgrupperna i dessa klasser. De uppger att det förekommer handledning av enskilda lärare samt arbete med enskilda elever gällande studiero.

Skolbiblioteket används inte i undervisningen

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolbiblioteket vid tiden för tillsynen inte används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. Det framgår av utredningen att

användandet av skolbiblioteket inte är en naturlig del i undervisningen. Skolbiblioteket används inte aktivt i utbildningen eftersom det inte anses ha relevant litteratur eller vara tillgängligt för eleverna. Detta strider mot författningarna.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska eleverna i grundskolan ha tillgång till skolbibliotek. Som pedagogisk ledare för skolan har rektorn enligt läroplanen ansvar för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att utbildningen utformas så att eleverna, för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, får tillgång till handledning och läromedel av hög kvalitet samt andra lärverktyg för en tidsenlig utbildning, bl.a. bibliotek.

Med skolbibliotek avses enligt förarbetena till skollagen en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande. Enligt regeringen spelar skolbiblioteken en så viktig roll för att stimulera elevernas intresse för läsning och litteratur samt för att tillgodose deras behov av material för utbildningen att det är motiverat med en egen bestämmelse i skollagen. (prop. 2009/10:165 sid. 284).

Utredning

Elever uppger i intervju att de varit på skolbiblioteket ett par gånger i ämnet svenska, men inte i något annat ämne. De uppger vidare att de tycker att skolbibliotekets innehåll är "gammeldags" och säger att det inte finns några digitala hjälpmedel för sökning av information. Allt material de behöver finns enligt eleverna i klassrummet samt att de har sina datorer på vilka de kan söka information. Elever vet inte om de skulle kunna få stöd med att söka information på skolbiblioteket och de säger att de skulle vilja att skolbiblioteket var tillgängligt så att de i skolbiblioteket skulle kunna arbeta med skolarbeten.

Lärarna uppger att de inte använder skolbiblioteket men att det finns kommunala bibliotekarier vilka är en bra resurs som av några lärare används för att få boklådor med specifik litteratur kopplat till ämnet. Tidigare fanns det bibliotekarie tillgängligt på skolbiblioteket men det finns inte idag, vilket enligt lärarna bidrar till att det idag är mer svårarbetat. Idag uppger lärarna att de därför använder andra källor i arbetet med eleverna.

I intervju med rektor och biträdande rektor uppger de att det är ett begränsat användande av skolbiblioteket och att det idag finns en grupp vilka arbetar med hur skolbiblioteket ska byggas om och användas.

Motivering till föreläggande som ingripande

Uddevalla kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Uddevalla kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Styrning och utveckling av verksamheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Uddevalla kommun uppfyller författningarnas krav inom styrning och utveckling av verksamheten.

På Skolinspektionens vägnar

Hans Larson
Enhetschef

Karin Pollack
Föredragande/Utreddare

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Norgårdensskolan 7-9

Fakta om Norgårdenskolan 7-9

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Uddevalla kommun under våren 2017. Norgårdenskolan 7-9 besöktes av Skolinspektionen mellan den 28 och 30 mars 2017.

Norgårdenskolan 7-9 är en grundskoleenhet i Uddevalla kommun. Skolenheten delar lokaler med skolenheterna Norgården grundskola och Norgårdenskolan F-6. Vid tiden för tillsynen går det 332 elever totalt i Norgårdenskolan 7-9. Skolenheten leds vid tillsynen av en tillförordnad rektor som har stöd av en biträdande rektor. En ny ordinarie rektor planeras att tillträda i maj 2017.

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat årskurs 9

Skolverkets nationella statistik visar att 75 procent av eleverna i årskurs 9 som lämnade skolenheten läsåret 2015/16 hade uppnått de kunskapskrav som minst ska uppnås i alla ämnen. Motsvarande siffra för riket var 74 procent.

Det genomsnittliga meritvärdet vårterminen 2016 var 214 att jämföra med rikets genomsnitt som var 224. Flickornas genomsnittliga meritvärde var 232 och pojkarnas 202, vilket kan jämföras med 241 för flickor och 209 för pojkar i riket. Av de elever som avslutade utbildningen vid skolenheten läsåret 2015/16 var 87 procent behöriga till yrkesprogram och 84 procent behöriga till samtliga program inom gymnasieskolan. Motsvarande andelar för riket var 83 och 79 procent.

Resultat för arbetet inom trygghet och studiero

Rektor har till Skolinspektionen redovisat att skolenhetens har haft en positiv resultatutveckling över två år utifrån perspektiven kunskapsutveckling samt trygghet och studiero.

I Skolinspektionens enkät som genomfördes hösten 2016, inför tillsynen, med eleverna i årskurs 9 var andelen svarande 83 procent (95 av 115 elever). Av dessa svarar 38 procent att påståendet "Jag har studiero på lektionerna" stämmer ganska dåligt eller inte alls. På påståendet "Jag känner mig trygg i skolan" svarar 78 procent av eleverna att det stämmer helt och hållet eller ganska bra.